



JAGODE NAŠE PASTORALE

Glasiló Škofije Novo mesto MAJ 2020, letnik XV, številka 2



Oznanjevanje v času koronavirusa



Uvodnik

NIČ VEČ TAKO, KOT JE BILo

Ta stavek smo v zadnjih mesecih pogosto slišali. Bolezen Covid-19 je v trenutku spremenila svet in naše doživljanje. »Dogodek je odpovedan/prestavljen,« je postala stalnica v koledarjih. Tik pred zdajci je bilo odpovedano škofijsko srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov, na katerem smo pričakovali 350 mladih pevcev. Kmalu zatem bi sledile volitve novih članov v župnijske pastoralne svete. Za oboje še čakamo nadomestna datuma, ko bodo razmere dopuščale izvedbo. Še bolj pa so se omejitve poznale pri rednem bogoslužju. Duhovniki so maševali zasebno po sprejetih mašnih namenih, cerkve so ostajale večinoma prazne, razen posameznih molivcev, ki so kapljali za osebno molitev. Glavni komunikacijski most med duhovniki in verniki pa so postali sodobni elektronski mediji: telefon, televizija, splet.

Velikonočni čas običajno prinese številne slovesnosti: od krstov, obhajil, birm in porok do šmarnic, Grozdetovega godu, koncertov in piknikov ob koncu veroučnega leta. Čeprav so se javna bogoslužja že začela, je letos ta čas še vedno miren in zelo drugačen. Začenjamo se zavedati, da stvari še nekaj časa ne bodo enake kot pred epidemijo. V Jagodah smo zbrali nekaj vtisov, kako so

duhovniki in laiki doživljali krizo, kako uspešni so bili prenosi bogoslužij, kakšne odzive so prejeli katehisti ob katehezi na daljavo in kako so v času krize tekla molitvena srečanja po družbenih omrežjih. Rodilo se je mnogo dobrega, česar v »običajnem« obdobju ne bi pričakovali, vsaj ne tako hitro. Čas bo pokazal, kako bo mogoče tudi v prihodnje ohraniti vse dobro ter v pastoralni združevati novo in staro iz zaklada Cerkve.

Tokratno pomladno številko Jagod tradicionalno začenjamo z lepimi junijskimi zgodbami. Odločitev vpletenih je bila soglasna: mašniško in diakonsko posvečenje bosta, ne glede na okoliščine. Virusna kriza ne more ustaviti Božje milosti. Na praznik apostolov Petra in Pavla bodo skupaj posvečeni novomašnik Blaž Franko in diakona Janez Meglen ter Jakob Piletič. Ves mesec pa se duhovniki spominjajo obletnice svojega posvečenja. Letos se jim pridružuje škof Andrej Glavan, ki obhaja dvajsetletnico škofovskega posvečenja. Zato bo sredi junija slovesnost v počastitev vseh teh spominov in obnovitev duhovniških obljub združena s krizmeno mašo, ki jo bomo letos izjemoma obhajali zunaj velikonočnega časa.

Janko Pirc

DVAJSETLETNICA ŠKOFOVSKE SLUŽBE ŠKOFA GLAVANA

Vsi, še posebno pa starejši, doživljamo, kako hitro beži čas. Še posebno v zadnjih mesecih, ko so bili nekateri »zaprti med štirimi stenami«, vendar je marsikdo dejal, da je ta čas zelo koristno uporabil in da mu je vseeno hitro minil.

Tudi nam, ki smo najožji sodelavci škofa Glavana in skupaj z njim in z vami sooblikujemo podobo naše škofije ter spremljamo njegovo delo, je štirinajst let od ustanovitve naše škofije do danes hitro minilo. Tako se tudi čas njegovega škofovanja počasi izteka.

V tem času koronavirusa prihajajo razne obletnice in bodo razna slavlja. Tako je na god Fatimske Matere Božje, v sredo, 13. maja, minilo 20 let od imenovanja, 12. junija bo pa od posvečenja našega škofa msgr. Andreja Glavana. Dvajset let je po eni strani v primerjavi z večnostjo kot kapljica v morju, toda če jih primerjamo s svetopisemsko »dobo našega življenja«, je razmeroma kar dolga doba, saj se je v tem času zgodilo marsikaj. Lahko celo rečemo, da je bila njegova pot v teh letih škofovske službe zelo pestra, zahtevna in razburljiva tudi zaradi odstavljanja in upokojevanja nadškofov. Prav to se je močno dotaknilo tudi našega škofa, ker je moral zaradi teh nepričakovanih dogodkov znotraj Cerkve v Sloveniji na medškofijski in slovenski ravni prevzeti marsikatero odgovorno nalogo.



JAGODE NAŠE PASTORALE

Če se samo bežno ozremo na prehojeno pot v času njegovega škofovanja, vemo, da je bil prvih šest let ljubljanski pomožni škof in je v tem času leta 2004 ob nepričakovanem odhodu nadškofa in sedanjega kardinala dr. Franca Rodeta v Vatikan postal za sedem mesecev, do imenovanja novega ljubljanskega nadškofa, upravitelj ljubljanske nadškofije. Te izkušnje so mu še kako

prav prišle pozneje, ko je bil na dan ustanovitve novomeške škofije, 7. aprila 2006, imenovan za prvega novomeškega škofa ordinarija.

V prvih letih nove škofije je bilo potrebno postaviti na noge škofijske pastoralne ustanove in službe, kar je bil prvi in najpomembnejši korak, da je ta lahko začela normalno delovati. V stavbi proštije je bilo potrebno temeljito obnoviti in primerno prilagoditi pisarniške in bivanjske prostore, saj je Stolni kapitelj polovico zgradbe podaril novoustanovljeni škofiji, kjer ima ta sedaj svoj sedež. Sočasno smo obnavljali škofijsko romarsko središče Zaplaz, Baragov zavod v Šmihelu in Leničev dom v Krakovskem gozdu. V obnovljenih stavbah se sedaj izvajajo pastoralne, katehetske, glasbene in druge duhovne dejavnosti. Tako je po zaslugi našega škofa Andreja, njegovih sodelavcev in duhovnikov, kljub skromnim sredstvom in možnostim, naša škofija lahko začela dokaj uspešno opravljati svoje poslanstvo.

Ob naštetih dejavnostih in skrbih je bil škof Andrej leta 2013, ko so »premeščali« nadškofe, imenovan še za apostolskega administratorja ljubljanske nadškofije in predsednika Slovenske škofovske konference. Vse te službe so bile povezane številnimi odgovornostmi in nalogami.

Spoštovani gospod škof Andrej! Ob dvajsetletnici Vaše škofovske službe Vam najožji sodelavci, duhovniki, redovniki in redovnice, pa tudi verni laiki iz vse škofije iskreno čestitamo ter se Vam za Vaše delo prisrčno zahvaljujemo. Naj Vas Gospod in priprošnja nebeške matere Marije ohranjata zdravega in še naprej blagoslavljata Vaše delo!

Božidar Metelko, generalni vikar



ŠKOFIJA NOVO MESTO

MAŠNIŠKO IN DIAKONSKO POSVEČENJE V STOLNICI

Čas koronavirusa in vladni ukrepi ob epidemiji vplivajo tudi na razne cerkvene slovesnosti. Gospod škof je sklical izredno sejo Zbora svetovalcev (ZS), kjer je bil na predlog vseh treh novomeških bogoslovcev (ker so vabila že prej odposlali) sprejet sklep, da bo mašniško in diakonsko posvečenje skupaj **na praznik apostolov Petra in Pavla, v ponedeljek, 29. junija, ob 16. uri**. Ker je junija najdaljši dan, naj bodo večerne maše ob 20. uri, da se boste lahko udeležili posvečenj in se pravočasno vrnili na svoje župnije.



Diakon in bogoslovca

V duhovnika bo posvečen diakon:

- **Blaž Franko**, rojen 28. marca 1992, iz župnije Šentjernej.

V diakona bosta posvečena:

- **Janez Meglen**, rojen 24. avgusta 1996, iz župnije Krka;
- **Jakob Piletič**, rojen 31. julija 1996, iz župnije Kostanjevica na Krki.

V cerkvi naj bodo duhovniki (prezbiterij je velik) ter sorodniki in prijatelji, zunaj pa bodo zasloni, kjer bodo lahko spremljali bogoslužje drugi verniki. Glede podrobnih navodil in udeležbe počakajmo na zadnjih 14 dni, ko bo bolj jasna situacija glede sproščanja vladnih ukrepov. Parkiranje v bližini stolnice ne bo mogoče (zaradi spreveda, pogostitve in udeležbe vernikov), zato pridite pravočasno.

Duhovnike prosimo, da v nedeljo pred posvečenjem pri maši predstavijo letošnjega novomašnika in oba diakona ter jih priporočijo v molitev.

Božidar Metelko

JAGODE NAŠE PASTORALE

Pogovor

BLAŽ FRANKO – NOVOMAŠNIK

Domače okolje in mladost. Kako se spominjaš teh let pod Gorjanci?

Svojo mladost imam v izredno lepem spominu. Odraščal sem skupaj s starejšo sestro. Starša sta naju lepo vzgajala in ravno doma sem prejel številne delovne navade. Nikoli nisem občutil, da bi nam česa primanjkovalo, čeprav vem, da sta se starša mnogokrat čemu odpovedala in trdo delala za brezskrbno življenje otrok. Vedno smo delali skupaj – na vrtu, v vinogradu ... Kot družina smo si bili zelo blizu.

Duhovni poklic se rojeva, še posebno danes, velikokrat zunaj družine. Kje in kdaj se je začel prebujati v tebi?

Gotovo so bili temelji moje osebnosti položeni v družini. Sam duhovni poklic pa sem prvič začutil na novi maši v domači župniji pred petnajstimi leti. Prej o duhovništvu nisem dosti vedel, takrat pa se je v meni zbudila prva iskra. Prek dejavnosti na župniji je poklic le še bolj rasel.

Veliko časa si preživel med skavti. V čem vidiš pomen skavtskega življenja za mlade? Ali je tudi čas bivanja med njimi vplival na tvoje razmišljanje o duhovništvu?

Če ne bi postal skavt, bi Bog gotovo našel kakšno drugo pot, vendar sem prepričan, da so me ravno skavti pripeljali do tega, da sem bil sposoben prepoznati in odgovoriti na klic. V skavtstvu vidim odlično pot



vzgoje za mlade. Pester in vsebinsko bogat program lahko spremlja otroka od 6. pa do vsaj 25. leta starosti. V tem času postaneš del skupine, se naučiš prevzemanja odgovornosti in osebne rasti. Zelo veliko sem se naučil v letih voditeljstva in prepričan sem, da mi bo pridobljeno znanje zelo koristilo v duhovniški službi.

Koliko so župnija Šentjernej – najožji sodelavci z župnikom na čelu – vplivali na tvojo odločitev?

V moji domači župniji je bilo vedno polno življenja in raznih dejavnosti. Naše

župnišče nikdar ne sameva in vsak more najti prostor za svojo duhovno rast. Kot mladinec sem imel še posebej veliko stika s kaplani, ki so me spremljali. Že od malega se spomnim šolskih sester, ki so bile vedno zraven in za nas že kar samoumevne s svojim trdim delom na številnih področjih. Za vse Šentjernejčane pa je gotovo posebna osebnost župnik, saj po številnih letih dela pozna kar nekaj rodov prav vsake družine. On je bil od nekdaj tihi opazovalec in spremljevalec številnih fantov, ki so razmišljali o duhovništvu. Nikoli ni ničesar rekel, je pa bil s svojim trdim delom izreden zgled. Prepričan sem, da veliko in redno moli za duhovne poklice. Vsa »farouška družina« je bila zame velikega pomena v letih priprave na duhovništvo, saj sem pri njih vedno našel neizmerno podporo, sprejetost in domačnost.

Preden si se dokončno odločil za duhovniški poklic, si končal že eno fakulteto. Po dveh letih teologije v Ljubljani si nadaljeval študij v Rimu. Kaj ti je poleg izobrazbe dodalo večno mesto?

Za menoj je že kar nekaj let študija. Ko sem končeval študij teologije v Rimu, sem si močno želel nazaj v domovino. Vendar ko sem pred kratkim razmišljal, sem ugotovil, da so bila ta leta pravzaprav ena najsrečnejših v mojem življenju. Imel sem možnost živeti v kolegiju (semenišču), kjer mešano živijo bogoslovci in duhovniki iz petnajstih držav od severa do juga Evrope. Neverjetno bogata izkušnja različnih tradicij, učenja sobivanja drugače mislečih ljudi, spoznavanja življenja Cerkve pri drugih narodih ... Spoznal sem številne dobre prijatelje, s katerimi sem v

rednih stikih. Kljub temu da je bilo zaradi tujine in novih tujih jezikov večkrat težko, je bil študij v Rimu odločilen za rast v mojem duhovniškem poklicu.

Zadnje leto si kot diakon na pastoralni praksi v župniji Trebnje. Kako delo in diakonska služba bogatita tvoje bodoče duhovništvo?

Leta na župniji sem se zelo veselil, saj lahko vse želje in načrte preneseš v stvarnost ter se soočiš s prvimi uspehi pa tudi neuspehi. Zelo sem hvaležen, da sem imel možnost to leto preživeti v Trebnjem, kjer je pastoralno delo zelo razgibano in bogato. Pomembno je tudi to, da sem svoje prvo pastoralno leto preživel ob dveh dobrih duhovnikih – župniku Jožetu in duhovnem pomočniku Slavku, s katerima smo res dobro sobivali. Imel sem proste roke, ko sem želel uresničiti kakšne svoje načrte. Veliko sem se tudi naučil pri številnih dolžnostih, ki jih mora župnik opravljati poleg pastoralnega dela. Rad se bom vračal na obisk v to lepo župnijo.

Kje in v čem vidiš svoje največje duhovniško poslanstvo, še posebno v tem trenutku, ko preživljamo čas koronavirusa?

V tem času je bilo tudi duhovništvo postavljeno na preizkušnjo – ali bomo brez ljudstva obupali, ali jim bomo kljub temu stali ob strani z molitvijo in nevidnimi deli? Dosti sem premišljeval tudi glede izvedbe nove maše. Zelo bogata se mi je zdela misel duhovnika Štefana, ki je bil takrat zaprt v karanteni v Rimu in mi je rekel, da je biti posvečen prav v času krize posebej lepo znamenje, kajti Cerkev in ljudje potrebujejo

JAGODE NAŠE PASTORALE

duhovnike tudi v takšnih okoliščinah. Res je tako – slovesnosti minejo, duhovništvo ostane. Želim si biti tak duhovnik, ki bo vztrajal in delal za ljudi tudi v zapletenih razmerah.

Tvoje novomašno geslo. Zakaj si izbral prav tega in kaj ti sporoča?

Za geslo sem izbral besedi »Tvoja volja«. Nista del kakšnega navedka, izhajata preprosto iz dejstva, da sem ju izrekal na koncu dolgih bojev. Pred težkimi življenjskimi odločitvami sem se vedno bojeval s

strahovi, z argumenti za in proti ... Nikoli mi ni bilo lahko sprejeti tega, kar Bog želi za mene. Ampak šele takrat, ko sem dovolj zaupal Bogu, da želi zame le najboljše, sem sprejel Njegovo voljo in spoznal, da je bila to res prava odločitev. Želim si, da bi v svojem duhovniškem življenju prepoznal Božjo voljo in jo sprejemal, četudi bo težja od mojih pričakovanj. Le Božja volja namreč vodi do svetosti.

Pogovarjal se je Božidar Metelko.

POGLED NA DIAKONSKO SLUŽBO

»Karkoli vam reče, storite!« (Jn 2,5)

Vsi se veselimo novih duhovnikov in novih maš, ko radi primerjamo fotografije v »novomašni Družini« s preteklimi letniki. Diakoni pa se nekako skrijejo in poniknejo ne samo v tiskanih občilih, ampak tudi iz zavesti ljudi. Za slednje je diakonska služba precej neznana in kar nekaj vprašanj si postavljajo tako bližnji kot oddaljeni verniki. Toda kdo je diakon?

Najlepše opredeli osebo, ki je deležna dostojanstva diakona, že sama beseda »diakon«, saj ta v grškem jeziku pomeni strežnik, služabnik. In to je tudi bistvo službe diakona – upodabljati Kristusa samega, ki opasan umiva noge in na drugem mestu izgovarja besede »Sin človekov ni prišel, da bi mu stregli, ampak da bi on stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge« (Mr 10,45).



Janez Meglen

Diakoni so bili obraz Cerkve v 4. in 5. stoletju, zanje so rekli, da so oči in ušesa krajevnega škofa – ter so tako skrbeli za uboge in onemogle, jim prinašali obhajilo, pomagali pri liturgiji in pri upravljanju cerkvenega premoženja.

Današnja vloga diaconov je povsem enaka, kot je bila stoletja – biti blizu človeku in zanj poskrbeti v celoti – ne samo na duhovni

ŠKOFIJA NOVO MESTO

ravni. Ko prebiram svetniške zglede diakonov, ki so s svojo predanostjo in gorečo vero delali za Božje kraljestvo, me spreleti navdušenje in hkrati strah, ali se bom zmozel tudi jaz tako izkazati v delih usmiljenja. Vedno znova ob tem pridem do spoznanja, da nikakor ne delam iz sebe ali še huje, zase, ampak delam vse za Njega, z Njem in v Njem, ki mi daje moč. Marijine besede služabnikom (gr. *diakonos*) na svatbi v Kani so neločljivo povezane s poslanstvom, ki me čaka: »Naj vedno storim, karkoli reče Gospod Jezus ...«

Janez Meglen

»Quodcumque dixerit vobis facite!« (Jn 2,5)

Ko sveti angelski doktor Tomaž Akvinski razlaga zgornjo vrstico evangelija, pravi, da je to naročilo Božje Matere »*totius iustitiae perfectio*« – »izpolnitev vse pravičnosti« (Sup. Io., cap. 2 lec. 1), to je v vsem se podrediti Kristusu, v čemer nam je prav sveta Devica najsvetlejši zgled.

Diakonsko posvečenje je izraz in dar te totalnosti, te v-vsem-podrejenosti, h kateri smo poklicani, da bi kot vredni strežniki škofa in duhovnikov, v karitativnem in katehetskem služenju najbolj majhnim in ubogim, bolnim in osamljenim služili edino Bogu samemu.



Jakob Piletič

Diakonska služba je služba strežništva, služabnikov Boga in njegovega ljudstva, ki jim, kakor nekdanj v galilejski Kani, Devica Marija izreka svojo duhovno oporoko, svoje zadnje naročilo, ki ga imamo zapisanega v evangeliju, ko pravi: »*Karkoli vam reče, storite!*« V življenju slehernega kristjana, toliko bolj diakona in duhovnika, pa tudi v teh časih preizkušnje moramo ostati osredinjeni na ponižno izpolnjevanje Božje volje, kakor je to vedno počela Mati Marija.

Prav sveta Devica, Mati dobrega sveta, naj nam svetuje in nam pri dobrotnem Bogu izprosi milosti, da bomo vedno ostali najprej vredni diakoni, služabniki vsem zaradi Boga tudi potem, ko bomo po milosti Božji čez slabo leto deležni daru svetega mašniškega posvečenja.

Jakob Piletič

»V župniji se učimo živeti kot Gospodovi učenci
znotraj mreže bratskih vezi.«

MTK, Sinodalnost v življenju in poslanstvu Cerkve

JAGODE NAŠE PASTORALE

ODLIČJE SV. JOŽEFA PREJME DRUŽINA KOPRIVC Z MIRNE



Letošnje odličje bo prejela družina **zakoncev Nataše in Martina Koprivca**. Zaradi nastalih razmer v povezavi z novim koronavirusom podelitev na praznik svetega Jožefa, glavnega zavetnika novomeške škofije, ni bila mogoča. **Odličje bodo prejeli ob osrednjem praznovanju drugotnega škofijskega zavetnika bl. Alojzija Grozdeta, v nedeljo, 31. maja, popoldne na Zaplazu.**

Družina Koprivc je z enajstimi otroki verjetno najštevilčnejša družina v novomeški škofiji. Prihajajo iz Stare Gore v župniji Mirna. Oče Martin je po poklicu živilski tehnik, mati Nataša se posveča gospodinjstvu. Poleg tega upravljajo manjšo kmetijo. Od otrok sta najstarejša že zaposlena (Matevž, Tina), ena je študentka (Tamara), dve obiskujeta

Gimnazijo Novo mesto (Anita, Nika), štirje obiskujejo Osnovno šolo Mirna (Pika, Nina, David, Manca), dva pa sta še doma (Ema, Žak Martin). Najmlajšega člana so se v družini razveselili lansko leto. Vsi otroci so pridni, kar se vidi tudi po šolskih spricevalih in številu priznanj, ki jih prinašajo domov ob koncu šolskih let. Ena od hčera (Anita) pa je kot vsestransko dejavna, uspešna dijakinja, pevka v domačem zboru in animatorka na letovanjih otrok v okviru Karitas prejela državno priznanje za naj-dijakinjo v šolskem letu 2018/19.

V družini vlada ozračje vere in ljubezni. Med seboj si pomagajo in se spodbujajo. Starejši otroci radi sodelujejo pri najrazličnejših opravilih in pomagajo staršem pri vzgoji mlajših. Že v mladih letih se priučijo delavnosti pa tudi veselja. Večkrat se zgodi, da se ob pogovarjanju in zvokih različnih glasbil povezujejo in veseliijo, tako na polju kot tudi v objemu domačega ognjišča.

Družina Koprivc dejavno sodeluje v župnijskem življenju, predvsem pa njeni člani lepšajo bogoslužje s svojimi glasovi. Oče Martin in kar šest hčera poje pri zboru Kulturnega društva Matija Tomc Mirna, ki je hkrati župnijski cerkveni zbor. Z zborom obiskujejo tudi župnije v bližini okolici – dekaniji – in v širšem okolju, tako na cerkvenem kot prosvetnem področju. Udeležujejo se različnih revij in tekmovanj.

Ob prejemu škofijskega odličja svetega Jožefa jim iskreno čestitamo in želimo, da bi ostali zvesti v službi Kristusu in Cerkvi.

ŠKOFIJA NOVO MESTO

DESETA OBLETNICA BEATIFIKACIJE BLAŽENEGA ALOJZIJA GROZDETA

Sončen dan je bil 13. junija 2010, ko je na stadionu Arena v Celju med sveto mašo papežev odposlanec državni tajnik kardinal Tarcisio Bertone pred tridesettisočglavo množico vernikov ter več sto duhovnikov in škofov v imenu papeža Benedikta XVI. dijaka iz Katoliške akcije, mučenca Alojzija Grozdetarazglasil za blaženega.

V homiliji med mašo je dejal: »Že v svoji rani mladosti je bil resnični učenec Jezusa Kristusa, navzočega v Najsvetejšem zakramentu. Na kolenih se je v zavzetem in zvestem evharističnem češčenju naučil, kaj pomeni popolno darovanje, ki vključuje celo pripravljenost žrtvovati lastno življenje. Še ne dvajsetleten je zaradi vere pretrpel mučeniško smrt in se celostno upodobil po Jezusu. Naj bo torej Alojzij **Grozde** naš zgled in priporočnik ter naj nam izprosi milost, da bi bili tudi mi v bratskem občestvu Cerkve vedno zvesti Gospodu.« Lojze Grozde, ki ga je v življenju vodila velika ljubezen in spoštovanje do evharistije, je čast oltarja doživel prav na evharističnem kongresu. Beatifikacija je slovesno liturgično dejanje, ko Cerkev v predhodnem posebnem postopku prepozna herojske kreposti ali mučeništvo kandidata za svetništvo in to slovesno razglasi. Kakor vroče železo v ognju se je Alojzij prekalil za čast svetništva. Težke življenjske razmere v otroštvu in mladostni dobi, revščina. Vse

to je botrovalo, da se je njegov značaj dobro izbrusil v Katoliški akciji, ko je vedno bolj čutil, da bo v življenju zmogel vse, če bo svoje mladostne moči gradil na Bogu v okrilju Katoliške cerkve.

Nasilno prekinjeno mlado življenje na Mirni, na novega leta dan 1943, je še enkrat potrdilo Tertulijanovo misel, da je kri mučencev seme novih kristjanov. Ob Lojzetovem zgledu so mnogi, še posebej mladi ljudje, zopet okrepili svojo mlačno vero in pripadnost Cerkvi. O pesniku, mladem katoliškem aktivistu in mučencu se po vojni ni smelo govoriti na glas. »Če ti umolknejo ...« (Lk 19, 40) Glas o mučeništvu ni utihnil, strah ga ni mogel zaviti v pozabo. Obudil ga je Strletov življenjepis o Lojzetu, mladcu Kristusa Kralja, že leto dni po mučeniški smrti. Številni so se mu priporočali v molitvi za zvestobo, zdravje, uspehe v življenju. Škofijski postopek za priznanje mučeništva leta 1992 je dobil epilog leta 1999, ko je bil predan v sodbo rimski kongregaciji za svetnike. Trikratni da pristojnih v Rimu je bil kronan z Benediktovim priznanjem mučeništva. Pot do časti oltarja je bila odprta. Slovenci smo v novejši zgodovini poleg blaženega škofa Slomška dobili še enega novega blaženega. Mučenca. Številni nekanonizirani mučenci nedavnega obdobja slovenske zgodovine so v priznanju mučeništva Alojzija Grozdetasimbolno dobili potrditev zvestobe Bogu in Cerkvi.

JAGODE NAŠE PASTORALE

Leta 2011 so bile njegove relikvije prenesene v svetišče na Zaplazu. Kapela, kjer počivajo, je postala pravi romarski kraj. Številni se ob njih ustavljajo, se mu v molitvi priporočajo, na njegovo priprošnjo prosijo Boga za osebne milosti, zdravje, srečo v družini, za spravo. Grozdetovi molitveni shodi s sveto mašo vsako prvo nedeljo v mesecu privabljajo vernike, da molitveni duh in priprošnja k blaženemu ne ugaša, ampak dodaja novega olja upanja. Lanska premiera filma o blaženem »Srce se ne boji« je še močnejše osvetlila njegov svetniški lik in mučeništvo. Film, pripravljen tudi za predvajanje v tujini, je glas o njegovem mučeništvu ponesel po svetu, da bi se mu tudi drugi priporočali v molitvi in tako dosegli željeni čudež, ki bi mu odprl pot do avreole svetništva. To pa je najprej naloga nas, slovenskih katoličanov. Tudi ta spominski zapis naj bo skromna prošnja v ta namen. Svetnike si morate izprositi sami, so rekli našim škofom med njihovim obiskom pred dvema letoma v Rimu.

Letos prebiramo šmarnice o sv. Janezu Henriku Newmanu. Za blaženega je bil razglašen nekaj mesecev za Grozdetom. Čast svetništva je dosegel lani. Tudi za nas je to spodbuda, kako velika je lahko moč vztrajne molitve in priporočanje blaženemu. V svojem delu *Vodi me dobrotna luč* je sv. Janez Henrik zapisal: »So ljudje, ki so v določenem



trenutku svojega življenja razodeli nadčloveško višino in imenitnost duha, ki bi sicer potrebovala celo večnost do te stopnje svojega razcveta.« Te besede veljajo tudi za blaženega Grozdet. Svojo duhovno višino in imenitnost duha je dokazal s svojim življenjem in mučeništvom. Vzor nam je in svetilnik na naši poti. Ali, če smemo skromno še uporabiti besede sv. Newmana: »Stoj mi ob strani – in začel bom svetiti, kakor svetiš Ti: tako svetiti, da bom luč drugim.« Naj nam blaženi Grozde s svojim zgledom in pričevanjem še naprej sveti, da bi tudi mi bili lahko luč drugim ljudem.

Igor Luzar, postulator

»Sinodalni dogodki vključujejo priznanje lastne slabosti in prošnjo za medsebojno odpustčanje. Sprava je pot, kako živeti novo evangelizacijo.«

MTK, Sinodalnost v življenju in poslanstvu Cerkve

ŠKOFIJA NOVO MESTO

GREGOR IN ANDREJA, HVALA !

*»Nekateri ljudje pridejo v naše življenje in hitro odidejo.
Drugi pa nekaj časa ostanejo in pustijo sledi v našem srcu
in nikoli več nismo enaki.« (neznani vir)*

Močno sled v delovanju Škofijske karitas Novo mesto sta pustili dve osebi, ki sta po mnogih letih delovanja odšli na novi delovni mesti, novim poklicnim izzivom naproti. V začetku letošnjega leta je z mesta generalnega tajnika ŠK NM odšel Gregor Vidic. V mesecu marcu pa je delovno mesto zamenjala tudi socialna delavka Andreja Kastelic. Oba je na delo v karitas pripeljala nekoliko drugačna, a zanimiva pot.

Gregor se je pridružil novomeški škofijski karitas že takoj po ustanovitvi škofije, 7. aprila 2006 in deloval v njej skoraj štirinajst let. Bila je njegova prva redna zaposlitev. Izkušenj in volje mu ni manjkalo. Pravzaprav je tretjo in pomembno vejo pastorage – karitas, na samih začetkih na noge postavljaj sam. Z veliko mero iznajdljivosti in učljivosti, predvsem pa z obilo dobre volje, osebne odprtosti in pripravljenosti iskanja sodelavcev po župnijah. Na začetku je bil vse v eni osebi: generalni tajnik, voznik, razdeljevalec humanitarne pomoči, svetovalec



Gregor Vidic

prosilcem, koordinator karitativne dejavnosti v škofiji. Obseg dela je bil že takoj na začetku velik zalogaj. Z leti so se mu pridružili novi sodelavci. Delo je bilo potrebno smiselno deliti. Izkušnje si je ob delu pridobil v tesnem sodelovanju s ŠK Ljubljana in Slovensko karitas. Vedno se je bil pripravljen učiti in izpopolnjevati. Kajti vemo, da »Šole za karitas« ni.

»Barve ŠK Novo mesto« je zavzeto in argumentirano zastopal znotraj enotne krovne organizacije Slovenske karitas. Marsikdaj se je moral pošteno potruditi, da so stare in uveljavljene škofijske karitas nekdanjih treh škofij prisluhnile željam in potrebam novih škofijskih karitas. Njegov osebni avtomobil je v prvih letih postal kar »kombi karitas«, ko je pakete hrane in druge pomoči razvažal po ozemlju celotne škofije, od Bele krajine pa vse do Kočevske in Posavja. Posebno dragocen sodelavec in mentor pa je bil članom župnijskih karitas. Z vso vnemo si je prizadeval, da so po škofiji nastajale nove župnijske karitas. Veliko si je prizadeval tudi

JAGODE NAŠE PASTORALE

za ureditev skladišča karitas v Drgančevju. S sodelavci je osebno sodeloval pri organizaciji in izvedbi letovanj socialno ogroženih v Sončni hiši v Portorožu. Njegov delovnik se je pogosto zavlekel pozno popoldan in v večer, saj so ga prosilci iskali tudi zunaj delovnega časa. Da ne govorimo o poplavih leta 2010 in drugih nenadejanih akcijah pomoči potrebnim, ko se je bilo potrebno hitro odzvati. Eden njegovih zadnjih projektov je bila »dnevna soba karitas«. Po rodu Šentjernejčan, je svojim šegavim značajem znal popestriti in ublažiti marsikakšno kočljivo zadevo in jo obrniti v dobro.

Ker je delo na področju osebnega svetovanja prosilcem pomoči postajalo vedno bolj zahtevno in specializirano, se je poleti 2010 na ŠK zaposlila univ. dipl. socialna delavka Andreja Kastelic, po rodu doma iz Korinja pri Krki. S svežo diplomom v žepu je pogumno in odgovorno prevzela vse svetovalno delo. Prosilci so v njenih modrih in koristnih nasvetih našli ne samo odgovore glede konkretne življenjske pomoči, temveč tudi čutečo sogovornico, ki jim je blažila življenjske rane. Z Gregorjem sta v letih skupnega sodelovanja postala uigran tandem novomeške karitas,



Andreja Kastelic

ki je bil prepoznaven tudi navzven, v slovenskem karitativnem okolju.

Delo v karitas je pogosto zelo stresno. Na to radi pozabljamo. Človek, ki je v življenjski stiski, se obnaša drugače, je bolj občutljiv. Ni vedno lahko ustreči. Gregor in Andreja sta svoje najboljše življenjske in strokovne moči že na začetku poklicne poti zastavila v humanitarnem

projektu imenovanem Karitas. Tukaj sta pridobila dragocena izkušnje, ki jima bodo koristile pri nadaljnjem življenjskem delu in usmeritvi.

Na svojih poteh se pogosto ustavljamo na križiščih, ob njih se odločamo, kam in kako naprej. Po tolikih letih dela pri karitas sta Gregor in Andreja ubrala novo strokovno in življenjsko pot. Želimo jima, da bi bila uspešna in ustvarjalna. Sodelavcem na ŠK NM sta s svojim delom postavila in zakoličila trdno postavljeno pot. Na njih je, da jo razvijajo naprej.

Gregor in Andreja, v imenu vseh, ki smo z Vama sodelovali v minulih letih, se Vama iskreno zahvaljujem. Kakor so rekli včasih: »Enkrat v karitas, vedno nosiš karitas v srcu naprej!« Srečno na Vajinih življenjskih poteh še naprej!

Igor Luzar

»Bistvena drža v sinodalnem dialogu je ponižnost, ki pokorščino vsakega usmerja v Božjo voljo...«

MTK, Sinodalnost v življenju in poslanstvu Cerkve

ŠKOFIJA NOVO MESTO



Oznanjevanje v času novega virusa

KAKO DOŽIVLJAM KORONAČAS V DUHOVNIŠTVU

Župnijsko življenje je v koronačasu na zunaj in na videz zamrlo, čeprav do sedaj samo z enim pogrebom. Način dela se je delno, ne povsem spremenil. Vsebina je ostala ista, čeprav seveda ne z istimi pastoralnimi sredstvi in načini dela.

Več časa imam res za vse, za kar si ga vzamem. Posebej za molitev v cerkvi. Kot obvezno si vzamem čas za molitveno uro (božjega usmiljenja) dopoldne pred izpostavljenim Najsvetejšim. Tako molim in prosim za farane, posebej za prvoobhajance in birmance. Zvečer se pridružim molitveni uri na FB profilu Svetišče Kraljice miru. Tudi mimogrede v cerkvi vidim kakšno stvar, kar se tiče vsaj malega krašenja oltarja ali čiščenja (mimogrede, obnavljamo glavni oltar). Ob koncu kurjenja na drva in pelete pa imam manj »fizičnega« dela, tako da ga nekako nadomestim s popoldanskem sprehodom, hojo ali tekom, sam ali s psičko. Ob tem vidvam vaščane, s katerimi sem v »fizičnem stiku« varne razdalje s pozdravom, prijazno besedo pa tiho molitvijo zanje, da bi si vzeli čas za Boga.

Dolgčas mi ni. Res pa pogršam vsaj neposredni stik s farani, čeprav nisem sam v župnišču, ampak imam gospodinjo, kar olajšuje osamelost. Tudi kakšen faran v telefonskem sporočilu pravi, da pogrša živi stik, sv. mašo v cerkvi, ker spremljanje po medijih ni čisto to. Podobno tudi otroci čutijo, vsaj tako slišim,

da komaj čakajo, da spet pridejo skupaj, žal pa bodo morali skoraj gotovo biti brez počitniškega župnijskega oratorija.

Čeprav nimam FB ali spletnih maš, ki jih seveda odobravam, pa skoraj vsak dan vidvam starše in otroke, ki prihajajo na pokopališče ob cerkvi in župnišču ali v trgovino, pa slišim starše, kako dosti nalog imajo otroci za šolo in da tudi starše to obremenjuje. Tako da jih samo povprašam, ali delajo tudi veroučne naloge, pa v glavnem potrdijo. Do sedaj nisem kontaktiral z vsemi, ko bom(o) dobil(i) jasnejša navodila, pa jih bom osebno po telefonu ogovoril, kako naprej. Zaenkrat jih pustim, naj se sami odločajo in sami živijo vero in molitev. Naše verske ponudbe je res veliko in kdor jo hoče dobiti, jo prejme. Sedaj se pozna, kako in kaj so v vseh teh letih črpali in se zanimali za vero.

Koronačas pa je po »Božji previdnosti« ali (in) »hudičevi nevoščljivosti« prinesel močan a verjetno ne tako dolg čas pogleda vase in v svoje življenje. Naše navade ali tudi pastoralne prakse, ne vem, kako bi rekel, se bodo verjetno »umirile«, aktivizem bo malo pojenjal, duhovnost se bo poglobila, in upajmo, da bo to samo koristilo za naše občestvo, da bo v preizkušnjah in stiskah pred prihodnostjo bolj zaupalo v Božjo ljubezen in previdnost. Da se nič ne zgodi brez njegovega dopuščanja in da imamo na svetu, kot pravi Jezus, stisko, a da naj zaupamo, da je on svet premagal. On je z nami vse dni življenja in posebno v preizkušnjah!

Miloš Košir, župnik v Dobrniču

JAGODE NAŠE PASTORALE



SAMOGOVORI IZ KARANTANIJE

Svet je danes zapleten. Že leta poslušamo o plemenskih, gospodarskih in protiterorističnih vojnah, vrstijo se trgovinski sporazumi in nesporazumi, gospodarska tekmovalnost se preliva v hladne vojne in obratno.

Pogosto gre vse to na račun najrevnejših prebivalcev planeta, ki kot begunci in migranti pljuskujejo čez meje demografsko osirotelih razvitih držav. Stopnja svetovne rodnosti se je v veliki meri umirila, a še vedno poslušamo o »prenaseljenosti planeta« in o kolonizacijskih težnjah velesil. Razviti svet se utaplja v svoji blaginji, njegovi razvojni cilji pa so se od resničnih življenjskih potreb premaknili na decimalke ekonomskih bilanc.

V te razmere se je pozimi zaril nov virus, ki pripada sicer že poznani družini korona virusov. »Česa takega svet še ni videl.« A podobne bolezni so poznali že v preteklosti. »Svet se je ustavil.« In vendar se je planet vrtil naprej. Ustavili smo se ljudje. V trenutku smo si vsi prizadevali premagati skupnega sovražnika – virus. Nič več razprtij in prerekanja. Vsi povezani, vsi solidarni. »Ali je to še isti svet?« Sporočilo voditeljev je bilo enotno:

»Ukrepi so nujni. Ostani doma!« Na pustih in praznih ulicah je bilo srhljivo. Še dobro, da so na svojih položajih ostali zdravniki, oblastniki, trgovci in še mnogi drugi, da je življenje vsaj v najnujnejših okvirih teklo dalje.

Bolj kot v Slovenijo so bile naše oči uprte v Italijo, Španijo, Ameriko ... Njihova preizkušnja nas je opozorila na nevarnost. Njihovo trpljenje je bilo cena za našo varnost. Žal smo prepozno ugotovili, da je njihovo trpljenje tudi naše trpljenje in bi si morda lahko med seboj bolj pomagali. Poročanje o boleznih je bilo iz ure v uro bolj napeto. »Ne morem več gledati poročil. Spremljanje medijev smo omejili na minimum.« Oboleli in umrli so postali statistični podatki. Ni bilo obiskov in slovesa, pogovori pa le po telefonu. Veliko smo izvedeli o zaščitni opremljenosti, maskah, razkužilih, respiratorjih ... Vse z namenom, da bi »ostali zdravi«. Ali smo se naučili tudi soočiti z boleznijo in smrtjo?

Kljub temu je imel marsikdo v karanteni lepo izkušnjo. »Bili smo spet skupaj, imeli smo več časa. Urejamo vrtove in okolico hiše.« Po karanteni se bo vse bleščalo. Drugi niso imeli take sreče. »Dali so nas na čakalnico, ker ni dela.« »Mi delamo. Če zbolimo, smo odgovorni za vse.« »Kot podjetnik živim

ŠKOFIJA NOVO MESTO

iz meseca v mesec. Zdaj se je vse ustavilo. Ne vem, kako bo.« »Bolj kot zase me skrbi za zaposlene.« Na Karitas se je povečalo število prosilcev za pomoč. »Najtežje je starejšim, ki so sami in nimajo pravih informacij.« Družinam je bilo težko. »Usklajevati moramo šolo na daljavo, delo od doma, hišna opravila. Včasih imam že vsega dovolj. Po drugi strani pa je lepo, ker smo skupaj.« Ob koncu epidemije postaja jasno tudi to, kar so misijonarji napovedali v samem začetku. »V revnih državah karantena pomeni lakoto. Zdravstvo je zelo slabo, izolacija pa tako rekoč nemogoča.« »Sedaj tudi v zadnji afriški vasi vedo za karanteno, maske in razkužilo.« Res smo postali globalna vas. Ali so res nujni enaki ukrepi po vsem svetu, ne glede na razmere? Ali bomo znali prešteti tudi vse žrtve lakote in svetovne recesije? Več vprašanj kot odgovorov.

K zaježitvi virusa je tudi Cerkev prispevala svoj delež. »Tako strogih ukrepov ne pomnimo. Take velike noči, brez udeležbe vernikov, še ni bilo.« Pogosto smo govorili o občestvu, sedaj, ob tej epidemiji, ko smo pogrešali drug drugega, pa smo razumeli, da smo

zares bratje in sestre med seboj. Duhovniki, škofje in papež so se trudili na vse pretege, da so nam preko sodobnih medijev približali bogoslužje. »Sedaj smo po televiziji pri maši kar večkrat na dan.« »Še nikoli nismo toliko molili.« **Hvala za vse izraze bližine.** Po skoraj dveh mesecih osame pa je bilo vendarle potrebno iti spet k spovedi in k pravemu obhajilu. Bogu hvala, so slovenski škofje v začetku maja spet dovolili obisk maše. Upamo, da se bomo postopoma vrnili v cerkev k živemu bogoslužju tudi vsi verniki, da se spet srečamo, čeprav je bilo prijetno spremljati mašo kar od doma.

Epidemija gre počasi h koncu, svet se je spet začel vrteti. Malo smo še plašni in previdni, a narejeni so prvi koraki in nasmehi so se vrnili na ustnice. Družba se spet poganja za svojimi bilancami in prvi pomladni kolesarji so napovedali, da smo se vrnili v »normalnost«. Vendar, če smo se česa naučili od epidemije, je to lahko spoznanje: »Nikoli več take normalnosti, kot je bila. Želimo si pravičnejši svet in pravičnejšo družbo.«

Janko Pirc

»Sinodalnost se mora izražati na preprost način v življenju in delovanju Cerkve«.

MTK, Sinodalnost v življenju in poslanstvu Cerkve

JAGODE NAŠE PASTORALE

LJUBEZEN JE IZNAJDLJIVA

Nove razmere, ki jih je prinesla karantena, so kar naenkrat ustavile življenjski utrip, ne samo pri nas, ampak po vsem svetu. Pri tisti večerni maši, ko sem oznanil, da do preklica verniki ne bodo mogli biti pri sveti maši, je bilo čutiti veliko žalost. Številni so si težko predstavljali, da niti v cerkev ne bodo smeli priti. Pa vendar je bil tudi ta ukrep logična poteza, da bi se lahko vsi skupaj čim prej spet zbirali pri bogoslužji.

Tisti večer sem premišljeval, kaj naj storim. Vedno, ko sem se srečaval, predvsem s tistimi, ki zaradi bolezni in starosti ne morejo v cerkev, so mi potožili, kako je to ena izmed najtežjih stvari, ki jo doživljajo v starosti in bolezni. To me je spodbudilo, da sem se želel približati ljudem in jim na neki način domačo župnijsko cerkev in bogoslužje iz domače cerkve prinesiti domov. Takoj drugi dan po razglasitvi omejitev sem predvajal prvo sveto mašo preko Facebook strani naše župnije. Na vse kontakte, ki sem jih imel v telefonu in na računalniku, sem poslal obvestilo, da bi se te novica razširila do čim več ljudi. Predvsem pa sem želel vernikom sporočiti eno: Bog nas ni zapustil. Bog je že vedno z nami. Posebej na začetku, ko je bil šok in strah velik, sem jim želel posredovati Boga, ki pomirja in v srce prinaša mir, če mu zaupamo.

Izziv je bil tudi verouk. Otroci in z njimi starši so kar naenkrat postali zelo obremenjeni s šolskim poukom na daljavo. Ravno

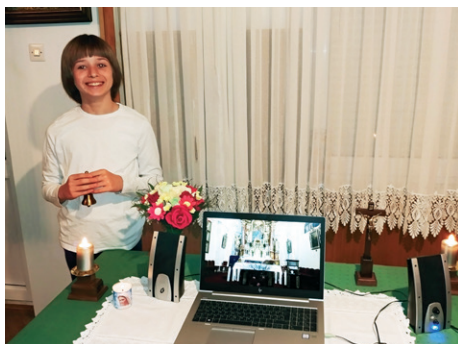


zato jim nisem želel nalagati prevelikega bremena s katehezami. S katehisti iz župnije smo jim sporočali veliko možnosti in pripomočkov, ki so se v teh dneh izoblikovali s strani Slovenskega katehetskega urada in raznih župnij.

Posebno doživetje so bila tudi srečanja zakonskih skupin po video konferenci. Po nekaj tednih smo se videli in pogovorili ter se tudi na ta način duhovno obogatili ter utrdili v vztrajanju.

Skupaj s stolno župnijo in frančiškani pa smo letos oblikovali posebne šmarnice, ko vsak dan ena družina iz naših župnij prebere šmarnično branje in na daljavo pozdravi naša občestva.

Vse to nam je spodbuda za razmišljanje, kako lahko cerkev in duhovniki vstopimo tudi na splet, v družbena omrežja, kjer so ljudje še bolj neposredni in velikokrat lažje navežejo stik ali izpostavijo kakšno vprašanje ali temo, ki jih zanima.



Filip, ministrant pri maši na daljavo.

Za konec pa odziv nekaterih župljanov, ki so spremljali bogoslužje po spletu.

Družina Judež: Pri tustu in tašči, s katerima živimo pod isto streho in sta že v častitljivih številkah, v 88. in 84. letu starosti, je Jon v jedilnici pripravil svoj prenosnik in dodatna zvočnika, da sta lahko slišala. Poleg smo prižgali sveče, postavili križ in šopek. Filip je pozvonil z zvoncem in sveta maša se je pričela. Tašča in tast sta bila do solz ganjena, da sta kljub karanteni lahko pri maši v domači, šmihelski cerkvi in poslušata besede domačega župnika. Stali smo pred oltarjem naše cerkve in čutili povezanost. Že prva maša nas je navdala z zavedanjem, da je Bog z nami. Začutili smo moč, da bomo skupaj zmogli skozi te težke dni. Kljub temu da fizično niti v velikonočnem času nismo smeli v cerkev, smo bili tam in vemo, da nas je bilo veliko.

Družina Kaps: V naši družini smo se na prenos svete maše pripravili podobno kot sicer na mašo. Vsi smo se oblekli zatakmašno in sodelovali z odgovarjanjem, petjem in vstajanjem. Pri zadnji pesmi smo po navadi

odprli okno in jo zapeli skupaj s sosedi, da smo vsaj malo začutili občestvo, ki ga sicer v tem času zelo pogrešamo. Vsem nam je pa veliko pomenilo, da smo spremljali mašo iz domače cerkve, da smo videli domačega župnika in da smo čutili, da smo povezani s prijatelji, ki jih sicer redno srečujemo pri maši.

Vedno se razveselimo pobud, ki so skupne za vse tri mestne župnije. Tudi letošnje spletne šmarnice z veseljem spremljamo in se vsak dan znova razveselimo znanih obrazov.

Družina Gorenc: Maše iz domače šmihelske cerkve na našem TV so bile nekaj posebnega. Ker smo bili tam, čeprav nismo bili. Na udobnem domačem kavču smo sledili maši in skozi odprto okno slišali zvonove. Res je bilo malo po domače (nismo bili »zakmašno« oblečeni), a smo vseeno pozornostno sprejemali Božjo besedo. In bili smo veseli, da je bila ta iz božjega hrama, ki ga poznamo.

Družina Hrovat: Preko prenosa svete maše iz domače župnije smo se počutili del župnije tudi v preizkušnji. Tako smo lahko ostali povezani ne le z Bogom, ampak tudi z župnijsko skupnostjo. Z veseljem smo se odzivali na pobude g. župnika, da se med seboj povezujemo na različne načine – da se namesto pred cerkvijo pozdravimo s selfijem družine, zbrane pri sveti maši preko ekrana, da se med seboj župljani pokličemo po telefonu, da pošljemo sliko svoje butare ob cvetni nedelji ... Občutili smo, da je g. župniku mar za nas, župljane, in po njem doživljali tudi Božjo ljubezen in bližino drugih župljanov.

Igor Stepan, župnik NM - Šmihel

JAGODE NAŠE PASTORALE

KORONA – PREIZKUŠNJA IN OMEJENOST ALI ČAS MILOSTI IN BOŽJE BLIŽINE?

V petek, 13. marca, je kot strela z jasnega priletelo sporočilo o prepovedi javnih svetih maš, podeljevanja zakramentov, odpovedi verouka in vseh drugih srečanj. Prvi občutki so vzbujali skrb in negotovost, odpovedati smo morali štiri vikende pripravljenih duhovnih vaj za birmance, ves verouk, mladinska srečanja, dekanijsko pripravo na krst, ki bi ravno takrat bila v naši župniji ... V tistih prvih dneh je bilo torej veliko telefonskih klicev in elektronskih sporočil, kjer smo stvari odpovedovali ali prejeli odpovedi. To človeka, hočeš nočeš, skrbi: kaj bo to, kako bo ipd. Po drugi strani pa se je v meni prebujala hvaležnost, da se bodo končno stvari malo umirile. Tudi v našem župnijskem in splošnem cerkvenem življenju.

In stvari so se res umirile, kar naenkrat sem imel dovolj časa. Nič me ni priganjalo in mi »viselo« nad glavo. Čez noč se je pojavil dodaten čas za branje, molitev in pripravo na bogoslužje ter vsakdanje premišljevanje ob Božji besedi. Že v četrtek, 12. marca, sem se pozanimal in raziskal možnosti, kako bi lahko prenašali svete maše po spletu. Za tehnično in cenovno najugodnejšo možnost se je izkazal prenos v živo prek Facebook profila župnije in mojega osebnega profila. Tako smo s prenosom v živo začeli že prvi dan, ko maše niso bile več z ljudstvom. To je omogočilo, da sem imel kar naenkrat pri tedenski maši veliko več ljudi (med 30 in 40) kot takrat, ko so maše z ljudstvom. Zato s prenosom maše nadaljujemo tudi sedaj, ko so sicer maše že lahko z ljudstvom, vendar so prve izkušnje pokazale, da so ljudje še zelo previdni



in je sam obisk v cerkvi zelo majhen, število ogledov v živo pa nespremenjeno oziroma se je celo povečalo. V času omejitev sem vsak teden pripravil tiskana oznanila, ki so bila v tem času samo elektronska, in jih pošiljal na župnijsko elektronsko listo skupaj s predlogi za družinsko katehezo in drugimi obvestili ter sprotimi navodili. Posebnih katehez za veroučence nismo pripravljali.

Sedaj vidim čas korone kot čas velikih Božjih milosti. Toliko ljudi, kot je bilo v tem času dnevno pri sveti maši, kateri koli na spletu, ni bilo nikoli po naših cerkvah. Toliko molitev in katehez že desetletja, če ne stoletja ni bilo po naših družinah kot v tem času. Zato upam, da se sedaj ne bomo vrnili nazaj na čas pred korono, ampak da bomo šli naprej v čas po koroni. Upam, da bomo znali to milost današnjega časa vpeljati v novo vsakdanjost.

Andrej Golčnik, župnik v Šmarjeti

ŠKOFIJA NOVO MESTO



»DAJ MI DUŠE, DRUGO VZEMI« (DON BOSKO)

Kateheza v obdobju virusa Covid-19

Ob vsem dogajanju okrog omejitev zaradi nove bolezni Covid-19 mi vedno bolj stopajo pred oči in prav tako odzvanjajo v duši besede očeta učitelja mladih: »Daj mi duše, drugo vzemi.« Res je mnogo tega, kar nam je odvzeto na področju kateheze in na splošno mladinske pastoralne. Vendar gorečnost in iznajdljivost, ki ju poganja ljubezen do otrok, mladih in njihovih družin, bi skoraj lahko rekli, da pravzaprav ne pozna meja. Katehistinje in katehisti naše škofije smo se tokrat še bolj na polno »vrgli v morje« digitalnega sveta in ga s pridom uporabljamo, seveda vsak po svojih zmožnostih. Tudi po tej poti pridemo v stik z veroučenci in njihovimi družinami ter jim prinašamo veselo Jezusovo oznanilo upanja in miru. V veliko pomoč in spodbudo so nam kateheze, ki jih je pripravil Slovenski katehetski urad. Veliko katehistin in katehistov kar redno uporablja ponujene ideje in tako izvaja katehezo »na daljavo« že od vsega začetka.

Naj navedem samo par izjav katehistin, ki so se zelo hitro in temeljito spoprijele z novim načinom kateheze:

»Do velike noči sem pripravljala samostojne kateheze, na YouTube, začetne po 15 minut, potem krajše (po 10 minut), z naročilom, naj naredijo domače naloge.

Na elektronske naslove staršev sem pošiljala povezave. Večkrat sem jih spodbudila k fotografiranju domače naloge s pobudo, da mi slike pošljejo. Prejela sem okoli 15 % odzivov, vse sem v čim krajšem času (najdlje v enem dnevu) pregledala in jim odgovorila. Slovnicih napak nisem popravljala :). V primeru nejasnosti naj me pokličejo po telefonu, sem jim naročila, a je to naredila le ena deklica. Več staršev se je zahvalilo in mi želelo zdravja. Nekaj sporočil je bilo tudi, da so otroci veseli mojih sporočil (čemur pa ni vedno sledila domača naloga). Po veliki noči pošiljam povezavo na gradivo SKU. V drugi župniji pa objavljajo na posebnem zavihku VEROUK na spletni strani župnije povezavo na SKU, tako da staršem ne pošiljam več sporočil na elektronske naslove.«

katehistinja Milena

»S svojimi najmlajšimi veroučenčki sem v stiku po e-pošti. Nekateri naslova niso želeli dati, jim pač pošljem sms. Posredujem jim razlago naloge, potrebne napotke, kakšno pesem ali pobarvanko. Lepo so pripravili na SKU, pošljem jim svoje, bom pa spremljala tudi vnaprej. Izogibam se pošiljanju preveč dodatnih zadev, ker imajo v velikem številu družin zelo naporene delovnike. Vsak delavnik in v nedeljo lahko spremljajo prenos maše od doma, kot je zapisano v župnijskih oznanilih.«

katehistinja Klavdija

JAGODE NAŠE PASTORALE

Podoben utrip in veselje nad delom v Gospodovem vinogradu je mogoče začutiti še iz mnogih drugih pričevanj, ki sem jih bila deležna v zadnjih dneh. Seme, ki je bilo posejano, raste v tišini in čaka na dan, ko bo lahko obrodilo sad. Zato lahko s

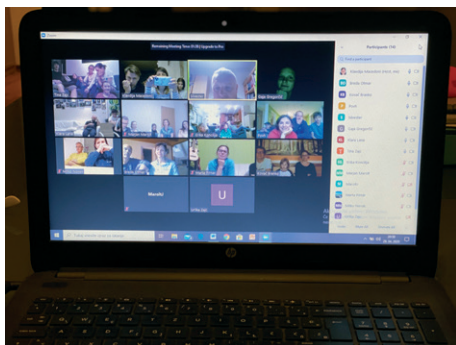
hvaležnostjo v srcu še naprej prosimo Svetega Duha za učinkovitost besede, ki je podprta z molitvijo in skrito daritvijo za blagoslov vseh, ki smo vpeti v oznanjevanje.

*s. Marija Zabret (HMP) – FMA
voditeljica ŠSKK NM*

MOLITVENA SREČANJA KAPITELJSKIH DRUŽIN MED EPIDEMIJO

Branko Cestnik je v aprilskem uvodniku Ognjišča zapisal, da se »ljudje počutijo tuje, čeprav dneve epidemije preživljajo s svojimi. Ljudje se počutijo negotove, kakor da bi bili v daljini in neprijetni deželi, čeprav so ves čas doma.«

V četrtek, 12. marca 2020, so slovenski škofje objavili, da so do preklica vse svete maše odpovedane. Takoj ko sem to prebrala, me je prešinila misel, da se bo potrebno organizirati drugače. Na spletu sem poiskala brezplačno aplikacijo za video konferenčno povezovanje in razposlala elektronska sporočila članom naše zakonske skupine ter nekaterim župljanom, katerih kontakte sem imela v svoji bazi. Že v nedeljo, 15. marca, smo se dobili na prvem »online« srečanju. Vzpostavili smo reden urnik srečanj, in sicer ob nedeljah, sredah in petkih. Tako se je srečevalo med 12 in 15 družin. Vmes smo zamenjali aplikacijo za optimalnejšo, ki jo uporabljajo tudi šolarji, ker se je izkazala za boljšo. Prvih nekaj srečanj je molitev oblikoval naš župnik g. Silvester Fabjan, potem



pa smo naredili datumski razpored in se je vsaka družina javila za pripravo ene molitve. To je bil bogat postni čas, ko smo vsak petek molili križev pot in tako ohranjali medsebojno povezanost kljub onemogočenim fizičnim stikom. Kar nekaj nas je povedalo, da še nobeno leto nismo toliko molili v postnem času kot letos.

Naša virtualna srečanja sem prepoznala v zgodbi iz Egipta, ki jo je zapisal Božo Rustja v majskem Ognjišču, ko je muslimanski vladar kalif Al Hakim ukazal za devet let zapreti vse cerkve. In ko se je kalif čez nekaj

časa sprehodil po mestni četrti kristjanov, je bil pretresen, saj je iz vsake hiše slišal molitev in slavljenje Boga. Takoj je izdal ukaz, da naj se cerkve nemudoma odprejo. Hotel je namreč v vsaki ulici zapreti po eno cerkev, tako pa je odprl cerkev v vsaki hiši. Še

posebno v teh časih je izjemno pomembno, da ohranimo stike in negujemo povezanost v molitvi. Ostati moramo budni in čuječi ter ohraniti zaupanje v Boga.

Klavdija Macedoni

NIKODEMOVI VEČERI

Prvi sklop Nikodemovih večerov je bil 23. in 24. 1. 2020.

Uvodno predavanje je imela dr. Rosvita Pesek. Spregovorila je o pripadnosti slovenski domovini in slovenstvu. Preko zgodovinskih dejstev nas je navduševala, naj bomo ponosni na samostojno državo, na njeno ustanovitev in njene ustanovitelje. Buren aplavz na koncu predavanja v nabito



polni dvorani je izžareval hvaležnost in zadovoljstvo poslušalcev.

Drugi večer je bila na vrsti okrogla miza, ki jo je vodil dr. Aleš Maver. Gosta,



evropska poslanka Romana Tomc in gospod nadškof dr. Anton Stres, sta se vsak na svoj način dotaknila evropskih institucij in našega vključevanja vanje. Približala sta nam razumevanje širšega prostora naše skupne domovine in razumevanje delovanja institucij, ki bi morale varovati naše krščanske vrednote. Dotaknila sta se tudi migracij, ki močno vplivajo na kulturo krščanske Evrope.

JAGODE NAŠE PASTORALE



Drugi sklop Nikodemovih večerov je bil 30. in 31. januarja. Tudi tokrat sta bili predavanji v Baragovem zavodu ob 19. uri. V četrtek je pogovor z nadškofom Stanislavom Zoretom vodil Boštjan Debevec, prvi laični urednik katoliškega tednika Družina. Najprej sta obravnavala aktualne teme, znamenja časov nekoč in danes. Potem sta se dotaknila vizije Cerkve v današnjih razburkanih časih. Gospod nadškof je kot vizijo Cerkve na Slovenskem izpostavil evangelij in življenje po njem.

V nadaljevanju sta govorila o duhovnih poklicih in ugotovila, da pri nas še ni čutiti takega pomanjkanja, ki ga čutijo drugod po svetu. Na koncu sta se dotaknila tudi civilne iniciative in pristojnosti škofa oziroma nadškofa v primeru spolnih zlorab ali pedofilije. Večer je bil manj turbulenten, kakor so časi, v katerih smo se znašli in v njih živimo.

V naslednjem večeru pa je z žarom in domačnostjo pritegnil pozornost poslušalcev slovenjegraški župnik Simon Potnik. Spregovoril je o navdušenju nad našo vero. Kako biti nanjo ponosen in kako najbolj življenjsko pričevati za vstalega Gospoda. Ob koncu je pozval k preprostosti, pogumu in iskrenosti v izpovedovanju naše vere.

Tako smo končali letošnje Nikodemove večere, ki so bili zelo lepo obiskani. Vseh slušateljev je bilo okoli 450. Najbolj obiskan je bil prvi večer, ko je Rosvita Pesek spregovorila o domovini in naši domoljubnosti.

p. Tomaž Hočevar



ŠKOFIJA NOVO MESTO

»KAM ME KLIČŠ?«

Zimski večeri za mlade 2020

Že tradicionalne zimske večere za mlade v škofiji Novo mesto pripravlja ekipa ZAO NM (Združenje Animatorjev Oratorija). Mladi sami so iz poslušanja svojih vrstnikov zaznali potrebo, da se spregovori o temi POKLICANOST. Ali smo na svetu kar tako? Obstaja kakšen načrt? Tudi za moje življenje? Kako ga (s)poznam?

Srečanja so bila v Baragovem zavodu, kot je že v navadi, vsaka dva tedna, začnši s soboto, 18. 1. 2020. Prva dva večera sta se odprla s sveto mašo, ki sta jo ob sodelovanju mladih vodila Dejan Pavlin, voditelj ŠOM-a, prvič in salezijanec Boštjan Jamnik drugič. Mladim sta spregovorila o tem, da je že življenje samo klic, naj sledimo notranjemu hrepenjenju po sreči in ga uresničujemo v darovanju za druge. Glavnina prvega večera je bila nato družabnost ob igrah, čaju in čipsu (po čemer so ti večeri dobili tudi svoj vzdevek).

V drugem zimskem večeru, ki je bil najbolj obiskan, je mlade nagovorila gostja Nežka Birk Dular. Nihče (niti Bog) je ni poklical po telefonu, da bi končno izvedela, katero pot naj ubere v življenju. Spoznavala jo je tudi po težjih preizkušnjah, ki pa so jo utrdile v tem, kar je v njej najlepšega in lahko sedaj kot vzgojiteljica v dijaškem domu in kot mladoporočenka daruje drugim.

Zadnji zimski večer je vodil salezijanski duhovnik Gašper M. Otrin. Skozi osebno pričevanje, kako se ga je sredi najstniških

iskanj dotaknil Jezus, je mlade z aktivno metodo uvedel v zastavljanje ciljev za lastno bližnjo in daljno prihodnost, ki jo je vsak poklican oblikovati in iz svojega življenja narediti nekaj lepega tudi za druge. Zapisane cilje in poti do njihovega uresničenja so mladi nato položili na oltar in v evharistični daritvi prosili za Božjo pomoč.

Glede na lepo počutje in dobro sodelovanje mladih se zdi, da so srečanja dobro uspela. V prihodnje bi si želeli pritegniti še več mladih.

s. Damjana Tramte FMA, duhovna asistentka ZAO NM

Na plakatu, s katerim so mladi vabili mlade na zimske »ČIPS večere 2020«, je bila vsebinska nit izražena z naslednjo mislijo: »Poklicanost je Stvarnikov klic posamezniku, je njegov idejni načrt, so sanje, ki so v srcu Boga, ker so mu pri srcu ljudje. Vsako bitje izraža in je poklicano, da izrazi poseben vidik božje zamisli.«



JAGODE NAŠE PASTORALE

DIGITALNI VZGOJNI IZZIVI V KATEHEZI

Katehetski dan 25. 1. 2020

Letošnji katehetski dan smo oblikovali s predavateljem dr. Roman Globokarjem. Leta 2001 je postal profesor na Škofijski klasični gimnaziji v Ljubljani, od leta 2006 do 2018 pa je bil direktor Zavoda svetega Stanislava. Po izkušnjah je zelo kompetenten na področju vzgoje mladih. Lansko leto je pri Znanstveni knjižnici izšla njegova knjiga Vzgojni izzivi šole v digitalni dobi, kjer se z raznovrstnih vidikov ukvarja z vplivom »računalniškega sveta« na otroke in mlade ter njihovo vzgojo. Za katehete, katehiste in katehistinje novomeške škofije je pripravil temo vzgoje v digitalni dobi pri katehezi. V prvem delu je bilo predavanje, v drugem pa pogovor in delo po skupinah.

Predavatelj ugotavlja, da so bili v vseh dobah kritični do mladih in naš čas v tem ni izjema. Posebni revolucionarni premiki za šolstvo so se zgodili v času izuma pisave, izuma tiska in končno izuma sodobne komunikacije. Pri tem je izpostavil problem manjšanja besednega zaklada v naši dobi in veliko težavo pomnjenja »na pamet«. Oznanjevanje evangelija se je v prvih stoletjih prenašalo ustno in z dobo tiska je bila prva tiskana knjiga Sveto pismo. Vstop v to dobo je torej tudi z vidika kateheze zapleten, ker zahteva drugačne prijeme.

Čustva so pomemben del življenja. Oblikujejo se predvsem v času med tistimi, ko imamo željo, in med njeno izpolnitvijo. Ta čas se je s preprostim klikom na



računalniku, s katerim lahko zelo hitro pridemo do zaželenih vsebin, zelo skrajšal. V poskusu izpred nekaj let so dali otrokom sladico in jim rekli: če bodo počakali 5 minut in je ne bodo pojedli, bodo dobili potem še eno. Več kot polovica otrok ni zdržala in so jo pojedli takoj. Ko so čez deset let opazovali te otroke, so ugotovili, da so bili tisti, ki so znali počakati, veliko uspešnejši v šoli in vsakdanjem življenju.

Zelo previdno in po pameti je potrebno uporabljati digitalni splet, ki lahko vodi v osamljenost. Piski sporočil močno zmotijo koncentracijo pri učenju. Pri verouku nas digitalizacija ne more nadomestiti. Prav je, da pri verouku veliko beremo, da pišemo z roko, ker s tem ne krnimo možganov in so sadovi boljši. Digitalnih pripomočkov bo vedno dovolj in do informacij ni težko priti. Na mestu pa je vprašanje naše verodostojnosti in vzpostavljanja zaupanja, da jim kažemo pravo pot.

ŠKOFIJA NOVO MESTO

Pozitivni odnosi z drugimi so tako v katehezi kot drugje pomembni kot vitamini ali minerali, saj pospešujejo telesno in duhovno zdravje. Ljudje, ki imajo kakovostne družbene stike, so bolj zdravi, srečnejši in imajo daljšo pričakovano starost.

Katehetskega dne se je skupaj s škofom Andrejem Glavanom udeležilo nekaj čez 40 katehistov, katehistinj in katehetov.

Janez Žakelj



KRIZMENA MAŠA, DIES – JUBILANTI IN OBLETNICA ŠKOFOVEGA POSVEČENJA

Ker letos na veliki četrtek zaradi epidemije nismo imeli krizmene maše, vas obveščam, da bo **KRIZMENA MAŠA v soboto, 13. junija, ob 10. uri v stolnici**. K maši vabim ves škofijski in redovniški prezbiterij, da se kot ena družina zberemo pri somaševanju.

Da se ne bi v tem času množile slovesnosti, bo na isti dan **DIES** – obletnica vseh duhovniških posvečenj in iz istih razlogov naj bi se praznovale tudi okrogle obletnice duhovnikov jubilarantov (glej: Sporočila št. 2., str. 44). Omenimo samo najvažnejše okrogle obletnice.

- **Bisernomašnik:** **Alfonz Grojzdek**, župnik v Krškem;
- **zlatomašniki:** **Florijan Božnar**, duhovni pomočnik v župniji Sela pri Šumberku, **Jože Komljanec**, upokojeni župnik na Raki, **Marko Burger**,

župnik pri Sv. Duhu – Veliki Trn, **Jože Pacek**, župnik na Čatežu ob Savi;

- **srebrnomašnika:** **Janez Zdešar**, župnik na Veliki Dolini, **Jože Rački**, župnik, Št. Peter – Otočec.

Hkrati se bomo na ta dan pri bogoslužju spomnili tudi **škofa Andreja Glavana**, ki letos obhaja 20. obletnico imenovanja (13. maja) in posvečenja (12. junija) v škofa.

Kot običajno se bodo takoj po sv. maši delila sv. olja v sejni sobi.

Vsi duhovniki in redovniki ste po maši (po razdelitvi sv. olj) povabljeni na škofijo k prijateljskemu srečanju in na agape. Prosimo, da vsi, ki se nameravate udeležiti krizmene maše, **to preko dekana sporočite g. tajniku**.

Božidar Metelko

JAGODE NAŠE PASTORALE

TEDEN MOLITVE ZA DUHOVNE POKLICE

*Zaradi epidemije je bil letos prestavljen teden molitve za duhovne poklice. Ker imamo v letošnjem letu v naši škofiji mašniško posvečenje in posvečenje dveh diakonov na praznik apostolov Petra in Pavla, bo pri nas izjemoma teden molitve za duhovne poklice **od 21. do 28. junija**. Sklenili ga bomo na nedeljo pred praznikom. Nameni tedna molitve za duhovne poklice so lahko: osmisliti pomen molitve med verniki, spodbuditi poklicane k dejavnemu prepoznavanju duhovnega poklica in jim pomagati, da bi velikodušno odgovorili na ta klic. Predusem pa tudi, da bi postali letošnji novomašnik in oba diakona dobri delivci svetih skrivnosti.*

Medškofijska komisija za duhovne poklice je ob tednu molitve za duhovne poklice pripravila knjižico in plakat, ki ju boste pravočasno prejeli.

Duhovniki povabite vernike, naj v tem tednu svoje molitve namenijo za nove duhovne poklice in zvestobo poklicanih.

B. M.

PASTORALNI TEČAJ 2020

Novo pastoralno leto 2020/21 se bo tudi letos začelo s Pastoralnim tečajem (PT). PT bo zopet v BARAGOVEM ZAVODU v Šmihelu v Novem mestu, **v sredo, 2. septembra 2020, ob 9. uri**.

Glavni poudarek Pastoralnega tečaja bo: ***Kaj je čas epidemije prinesel in kaj odnesel v našem pastoralnem razmišljanju, načrtovanju in delovanju.*** Dr. Potočnik in s. dr. Šimenc naj bi predstavila ugotovitve iz ankete med duhovniki in člani ŽPS (dopolnilno anketo naj bi pripravil dr. Potočnik tudi za vse redovne skupnosti). Dr. Šegula pa bo skušal odgovoriti na vprašanja, kako sedaj, na podlagi novih izkušenj, spoznanj, presenečenj, načrtovati in delovati – vprašanje vizije Cerkve na Slovenskem.

Na tečaj vljudno vabljeni vsi dekanijski duhovniki, redovniki, redovnice, katehistinje in katehisti.

Božidar Metelko, voditelj PS

ŠKOFIJA NOVO MESTO

IN MEMORIAM

LJUBLJANSKI NADŠKOF METROPOLIT ALOJZ URAN



Nebeški Oče je 11. aprila 2020 poklical k sebi upokojenega ljubljanskega nadškofa metropolita msgr. Alojza Urana. Nadškof msgr. Alojz Uran se je rodil 22. januarja 1945 v Spodnjih Gameljnah. Po študiju na *Teološki fakulteti* v Ljubljani je bil 29. junija 1970 posvečen v duhovnika. Novo mašo je imel 12. julija 1970 v župniji Šmartno pod Šmarno goro.

Svojo prvo duhovniško službo je kot stolni vikar (kaplan) nastopil v stolni župniji Ljubljana - Sv. Nikolaj. Od leta 1973 do 1977 je bil na študiju v Rimu, kjer je opravil magisterij. Po vrnitvi v Ljubljano je istega leta postal rektor malega semenišča pri Sv. Petru v Ljubljani. Leta 1980 je bil imenovan za župnika župnije Ljubljana Šentvid.

Papež Janez Pavel II. ga je 16. decembra 1992 imenoval za ljubljanskega pomožnega škofa. Na praznik Gospodovega

JAGODE NAŠE PASTORALE

razglašenja, 6. januarja 1993, je bil v Rimu posvečen v škofa. Ob posvečenju si je izbral geslo: »*Da, Oče.*« Leta 1996 je pripravljal in koordiniral prvi papežev obisk v Sloveniji. Od leta 2000 do 2006 je bil delegat SŠK za pastoralo Slovencev po svetu.

Papež Janez Pavel II. je 25. oktobra 2004 imenoval msgr. Urana za ljubljanskega nadškofa metropolita, umeščen pa je bil 5. decembra istega leta kot 34. rezidencialni škof ljubljanske nadškofije, četrti metropolit po obnovi metropolije leta 1969 ali peti metropolit v zgodovini ljubljanske (nad)škofije. Dne 16. marca 2007 so ga slovenski škofje izvolili za predsednika SŠK. Papež Benedikt XVI. je 28. novembra 2009 sprejel njegovo odpoved službi ljubljanskega nadškofa.

Po uradni upokojitvi se je nadškof Uran z velikim veseljem in gorečnostjo posvetil duhovnemu spremljanju različnih skupin na številnih romanjih. Ljudem bo ostal v trajnem spominu zlasti po izjemnem pevskem talentu, lepem glasu in topli, dobrodušni človeški naravi. Zadnja leta mu je zdravje vedno bolj pešalo in omejevalo njegove dejavnosti. Svojo zemeljsko pot je sklenil v jutru velike sobote, 11. aprila 2020, in odšel k nebeškemu Očetu. Pokopali so ga 15. aprila v ljubljanski stolnici, v grobnico ljubljanskih škofov. Pogrebnege slovesa se je udeležil tudi škof Andrej Glavan, katerega je s pokojnim nadškofom vezalo dolgoletno prijateljstvo še od bogoslovnih časov, dne 10. junija 2006 pa ga je v stolnici v Novem

mestu kot ljubljanski metropolit umestil za prvega novomeškega škofa. V sožalnem pismu ljubljanski nadškofiji je škof Andrej zapisal:

»V svojem imenu, v imenu duhovnikov in vernikov novomeške škofije izražam ljubljanski nadškofiji in vsem sorodnikom ob smrti upokojenega ljubljanskega nadškofa msgr. Alojzija Urana iskreno sožalje. Dolgo je bilo klesanje in težki so bili udarci mnogih preizkušenj, zlasti v zadnji bolezni, da je Stvarnikova roka izklesala iz pokojnega nadškofa Alojzija Urana svetlo podobo in lik za večno srečo. Ostal bo v nepozabnem spominu mnogim, ki smo ga poznali, se z njim družili, prepevali in se z njim trudili v vinogradu nekdanje skupne ljubljanske nadškofije. Dve leti je bil kot ljubljanski nadškof tudi ordinarij na ozemlju sedanje novomeške škofije, več kot deset let pa je kot pomožni škof vodil slavja in zlasti številne birme v njenih župnijah. Prepričan sem, da bo zato ostal tudi v naši škofiji v lepem spominu in da bo deležen molitev mnogih, ki so ga spoznali in spoštovali. Naj mu bo Gospod bogat plačnik za vse, kar je dobrega storil, in tudi za vse hudo, ki ga je sprejel ter v duhu duhovniškega in škofovskega gesla »*Da, Oče*« nosil v vseh letih škofovskega služenja in preizkušenj. Naj se po mnogih letih notranjih bojov in dolgotrajni, mučni bolezni spočije na Jezusovem Srcu.«

I. L.

IN MEMORIAM

ANTON BOBIČ

Na večer 22. aprila 2020 je v brežiški bolnišnici v 85. letu starosti odšel h Gospodu po zaslužen plačilo duhovnik Anton Bobič. V izrednih okoliščinah pandemije je bil pokopan, brez množice pogrebcev, skoraj brez svojih župljanov, katerim je zvesto služil devetinštirideset let.

Duhovnik Tone se je rodil 1. avgusta 1935 v župniji Kostanjevica na Krki na majhni kmetiji, kjer ni bilo obilja, zato je znal biti vse življenje skromen in z malim zadovoljen. Da bi čim prej prišel do kruha, je šel najprej do vojaščine v šolo za ključavničarja in se tudi zaposlil. A kmalu, zlasti pa po vojaščini, je zmagal Božji klic. Ko je prišel na Kapitelj v Novem mestu, se je ob proštu Štruklju, ki mu je bil kot drugi oče, in ob tri leta mlajšem Francu Dularju, s katerim se je družil in je že bil v malem semenišču, navdušil, šel za njim na gimnazijo v Pazin, tam maturiral, vstopil v bogoslovje in se vpisal na Teološko fakulteto. Leta 1967 je imel novo mašo. Najprej je bil eno leto nedeljski kaplan v Velikih Laščah, nato pa tri leta redni kaplan v Črnomlju; kot je sam večkrat dejal, med dobrohotnimi Belokranjci.

V župnijo Marijinega Brezmadežnega spočetja na Studencu na Dolenjskem je prišel na veliki šmaren leta 1971 in ostal tam župnik 49 let. Obnavljal je cerkve, kmetoval, živel skromno in preprosto življenje podeželskega župnika. Vzljubil je te preproste ljudi in oni so vzljubili ter zelo spoštovali njega.



Najbolj pa ga bodo pogrešali oskrbovanci v Domu na Impoljci, kamor je tako rad hodil mednje, maševal in delil zakramente. »Vedno sem se vesel vračal iz doma,« je dejal ob zlati maši. »Ko sem vsako leto v dom prihajal za mašo, sem videl, kako ga spoštujejo, cenijo in imajo radi tako oskrbovanci kot uslužbenci. Imeli so ga za očeta, brez katerega si doma niso mogli predstavljati,« je poudaril g. škof.

To je v svojem govoru dejala tudi predstavnica Doma ga. Jožica: »V Dom Impoljca ste prihajali dolgi 48 let. Najprej ste nam več let ob prvih petkih prinašali upanje in tolažbo z zakramenti svete spovedi in s svetim obhajilom. Pozneje ste na željo mnogih stanovalcev tudi maševali, najprej le za božič in veliko noč, po letu 1990 pa vsak prvi petek. Po letu 2000, ko je dom pridobil čudovito kapelico sv. Križa, pa so

JAGODE NAŠE PASTORALE

bile sv. maše pri nas redno dvakrat mesečno. Radi ste prihajal k nam. Vedno ste si, kljub obilici dela, vzeli čas in tudi na negovalni enoti obiskali vse stanovalce, ki niso mogli priti k maši. Še nazadnje, na novega leta dan, ko ste bili že zelo bolni.

Na dan sv. treh kraljev letos ste se zaradi bolezni umaknili k sestram na Čatež, kjer sva vas obiskali z direktorico in se vam zahvalili za ves vaš trud. Te geste ste bili neizmerno veseli in počaščeni.«

»Lani smo škofijski duhovniki imeli letno srečanje na Studencu, vendar še malo nismo čutili, da je bilo to poslovilno srečanje,« pa je v svojem govoru povedal škof Andrej. »Nekaj mesecev pozneje je začutil znake neozdravljive bolezni. To bolezen je sprejel

mirno kot Božji klic v nebeško domovino. Skoraj vse še živeče župljane je krstil, uvajal v krščansko življenje in poročil. Nekaj sto jih pospremil k večnemu počitku, med drugim tudi mamu in teto bl. Alojzija Grozdeta, ki počivata na istem pokopališču. Naj ga sprejme Gospod v svoj večni dom, v družbo bl. Alojzija, ki je na Studencu prejel zakramente. Njegove beatifikacije se je pokojni Tone zelo veselil. Naj mu izprosi obilno plačilo za zvesto duhovniško službo, ki je on ni mogel uresničiti. Izprosi pa naj naši škofiji vredne, svete služabnike oltarja in tudi druge duhovne poklice.«

Naj počiva v miru sredi Dolenjske, ki ji je tako nesebično razdaljal svoje moči.

B. M.

IN MEMORIAM

FRANČIŠEK NOVAK

V četrtek, 30. aprila 2020, v zgodnjih jutranjih urah je odšel k nebeškemu Očetu po plačilo hišni duhovnik pri sestrah karmeličankah v Mirni Peči Francišek Novak. V rojstni župniji Videm-Dobropolje ga je 4. maja pokopal škof Andrej Glavan.

Frančišek se je rodil 2. decembra 1947 v župniji Videm-Dobropolje. To je bila njegova prva postaja mladosti v domači vasi, kamor se je vračal še vsa leta malega semenišča v Vipavi, kjer je maturiral, in semenišča v Ljubljani, kjer je obiskoval teološko fakulteto in diplomiral. Mašniško posvečenje je prejel



leta 1972 v Ljubljani. Duhovniško službo je opravljal: 5 let kaplan na Žalah v Ljubljani pri g. Rojcu, ki se je tudi pred kratkim poslovil, 11 let župnik v Dolu pri Ljubljani, 9 let župnik in prodekan v Grosupljem, 12 let župnik v Šmartnem pod Šmarno goro. Po odpovedi župniški službi je sledilo še več postaj, dokler ni leta 2013 prišel v karmeličanski samostan v Mirni Peči kot hišni duhovnik, kjer se je tudi inkardiniral v novomeško škofijo. Pri sestrah se je skupaj z gospodinjo Francko zelo dobro počutil. Sestre so ga cenile in zlasti v boleznih zanj veliko molile. A tudi s te zadnje pastoralne postaje se je vrnil na prvo postajo v rodno župnijo k bratu, kjer ga je Gospod poklical v 48. letu duhovništva in ga rešil hudega trpljenja.

Čeprav je bil v več župnijah in so ga imeli radi, kar so poudarjali govorniki na pogrebu, se je verjetno najbolj zasidral v srce župnije Grosuplje. To je v svojem nagovoru poudaril eden izmed tamkajšnjih župljanov, Iztok Vrhovec, ki je hkrati dejaven gasilec. »Radi ste imeli naš kraj, še posebej pa ljudi, ki smo sobivali z vami. Leta 1992 smo v Grosupljem na vašo pobudo ponovno začeli z obhajanjem Florijanovih maš po drugi svetovni vojni. Gasilci smo vam bili posebej blizu in vedno ste se radi vračali v našo družbo. Ni bilo slovesnosti, da vas ne bi bilo med nami. Leta 1994 je bila naša župnija ena prvih, ko so svojci na vašo pobudo postavili spominsko obeležje žrtvam komunističnega nasilja na pročelju stare cerkve. – *Preživeli ste tudi nekaj težkih let, a kljub osebni bolečini, negotovosti in težkih trenutkih niste nikoli obupali ... Takrat ste dejali, gotovo ima Bog*

načrt, ki ga jaz ne razumem, ampak zaupam, da bo on to izpeljal dobro. Res je vedel, kaj dela in vas je Bog vključil v svoj načrt in vedno ste mu bili hvaležni tudi za tista leta, ki so bila mogoče najtežja v vašem življenju. Ob tem mi prihaja na misel svetopisemski stavek: 'Kdor izmed vas je brez greha, naj prvi vrže kamen ...'. Vsi smo grešniki, vendar se v stiski sočloveka načeloma razbežimo.«

Tudi sestre karmeličanke iz Mirne Peči se ga s hvaležnostjo spominjajo. V slovo so mu med drugim zapisale: »Že od samega začetka sta vsako popoldne, ko sta bila doma, z nami molila rožni venec in na koncu nam je g. Frančišek dal blagoslov. Veliko nam je pomenilo, da je vsak dan pri sveti maši imel duhovni nagovor. Vedno je bil na razpolago za vsakovrstne usluge; za prevoz, ko je bilo treba kaj pripeljati, ali pa nas je zastopal na raznih srečanjih, tudi pri pogrebi naših domačih.«

V imenu dekanjskih duhovnikov se je poslovil dekan S. Fabijan, ki je poudaril njegovo vestno udeležbo na dekanjskih konferencah, molitvah in celodnevni čiščenjih, pripravljenost za pomoč in smisel za humor. Še posebno se mu je zahvalil za bratsko povezovanje in sodelovanje.

Njegovo duhovno oporoko, ki jo je napisal 24. februarja letos, je prebral Janez Rihtaršič, župnik iz Mirne Peči, kateremu je pokojni Frančišek večkrat priskočil na pomoč.

»Dragi Frančišek, počivaj v miru v rodni zemlji, kjer si z novo mašo začel svoje duhovniško poslanstvo. Mi pa ti obljubimo, da te bosta spremljala naša molitev in daritev.«

B. M.

IZBOR DEJAVNOSTI G. ŠKOFA ANDREJA GLAVANA

Januar 2020

- 23. 1. se je udeležil prvega letošnjega Nikodemovega večera, na katerem je o domoljubju predavala znana televizijska voditeljica Rosvita Pesek.
- 24. 1. se je udeležil drugega Nikodemovega večera, na katerem so ob okrogli mizi o evropski identiteti razpravljali evropska poslanka Romana Tomc, nadškof Anton Stres in povezovalec Aleš Maver.
- 25. 1. je ob nedelji Svetega pisma v novomeški stolnici podelil Sveto pismo sedmim novim katehumenom, ki se pripravljajo na prejem zakramentov uvajanja v krščanstvo.
- 29. – 31. 1. se je v imenu Slovenske škofovske konference v Rimu udeležil prvega mednarodnega kongresa o pastorali starostnikov, ob koncu katerega je bilo tudi srečanje s papežem Frančiškom.

Februar 2020

- 1. 2. se je pri šolskih sestrah de Notre Dame v Novem mestu srečal z redovnicami in redovniki, ki delujejo v novomeški škofiji in vodil obhajanje dneva posvečenega življenja.
- 2. 2. se je udeležil škofovskega posvečenja novega krškega (celovškega) škofa, slovenskega rojaka msgr. Jožeta Marketza.
- 6. 2. je obiskal dom starejših Penzion Ivanež v Gabrju, z oskrbovanci obhajal sveto mašo in jim podelil zakrament bolniškega maziljenja. Zvečer se je v Ljubljani udeležil sprejema na apostolski nunciaturo ob odhodu starega in prihodu novega svetovalca nunciature.
- 7. – 15. 2. se je udeležil srečanja škofov prijateljev Marijinega dela v Trentu in Loppianu v Italiji.
- 19. 2. se je v Stični udeležil Teološkega simpozija o veri mladih.
- 21. 2. se je v Kopru udeležil pogrebne svete maše za pokojnim ustanoviteljem Revije, Založbe in Radia Ognjišče ter začetnika Slovenske Karitas msgr. Francem Boletom.

Marec 2020

- 2. 3. se je v Ljubljani udeležil maše in akademije ob Tomaževi proslavi Teološke fakultete.
- 3. 3. je opravil kanonično vizitacijo v karmelu v Mirni Peči.
- 4. 3. se je v Baragovem zavodu udeležil pastoralne konference duhovnikov novomeške škofije, na kateri sta predavala Milan Knep in Simon Potnik.
- 5. 3. je v Novem mestu blagoslovil stanovanje Malteškega viteškega reda, v katerem so sprejeli družino Hočevar, slovenskih repatriirancev iz Venezuele.
- 6. 3. je predsedoval volitvam priorice in novega vodstva v karmelu v Mirni Peči.
- 7. 3. je na škofiji vodil sejo Škofijskega pastoralnega sveta, na katerem je bila soglasno sprejeta prva odpoved dogodka, škofijskega srečanja otroških zborov, zaradi širjenja novega koronavirusa.
- 9. 3. se je v Murski Soboti udeležil seje Slovenske škofovske konference, na kateri so škofje sprejeli več dokumentov smernic za ravnanje v primeru zaostrovanja razmer glede širjenja novega koronavirusa SARS-Covid-19.

ŠKOFIJA NOVO MESTO

10. 3. je bila na škofiji v Novem mestu seja Škofijskega gospodarskega sveta.
11. 3. je bila na škofiji seja dekanov.
11. 3. je Slovenska škofovska konferenca objavila navodila s strogimi omejitvami pastoralnih dejavnosti. Odpovedane so bile vse maše z udeležbo vernikov, ves župnijski verouk in druga srečanja skupin. Verniki so bili povabljeni k pomnoženi osebni molitvi in spremljanju bogoslužij prek elektronskih prenosov. Navodilo je začelo veljati v petek, 13. marca.
13. 3. je škof Glavan z upoštevanjem novih omejitev v Hinjah ob minimalni udeležbi vodil pogreb Štefanije Vidmar, matere duhovnika Franca Vidmarja.
- Z dne 14. 3. je bilo predstavljeno škofijsko srečanje otroških pevskih zborov v Šentjerneju.
16. 3. je škof Glavan sodeloval pri večerni molitvi rožnega venca, ki so jo škofje ordinariji vodili prek valov Radia Ognjišče.
19. 3. smo obhajali praznik sv. Jožefa, moža Device Marije, varuha Cerkve in glavnega zavetnika novomeške škofije. Odličje sv. Jožefa letos prejema družina Nataše in Martina Koprivca iz župnije Mirna. Zunanja slovesnost je bila predstavljena na poznejši čas z ugodnejšimi razmerami. Podobno so bile predstavljene ali odpovedane tudi vse druge slovesnosti in birme v času epidemije Covid-19, ki se je je prijel vzdevek korona-kriza.
25. 3. so slovenski škofje v sklopu večerne molitve na Radiu Ognjišče posvetili Slovenijo Presvetemu Srcu Jezusa in Marije.
27. 3. smo prek svetovnih medijev prisostvovali izredni molitvi papeža Frančiška za končanje epidemije koronavirusa, ob kateri je podelil evharistični blagoslov mestu in svetu, povezan s popolnim odpustkom.

April 2020

5. 4. je škof Glavan v novomeški stolnici ob sodelovanju stolnega župnika in duhovnikov, ki bivajo na škofiji, brez udeležbe vernikov obhajal mašo cvetne nedelje s spletnim prenosom prek župnijske Facebook strani in s posnetkom na televiziji Vaš kanal.
9. – 12. 4. je na enak način v novomeški stolnici vodil obrede velikonočnega tridnevja.
14. 4. na velikonočni torek se je v ljubljanski stolnici udeležil pogreba upokojenega ljubljanskega nadškofa Alojza Urana, ki je po hudi bolezni umrl na veliko soboto, 11. aprila.
23. 4. se je v Ljubljani udeležil seje ordinarijev slovenskih škofij, na kateri so sprejeli smernice za postopno vnovično uvajanje javnega bogoslužja po župnijah.
24. 4. je na Studencu vodil pogrebno sveto mašo in pogreb za pokojnim župnikom Antonom Bobičem.

Maj 2020

4. 5. so začele veljati smernice slovenskih škofov za postopno ponovno uvajanje javnega bogoslužja v cerkvah, ki predvidevajo ohranjanje varnostne razdalje 1,5 m med verniki, uporabo zaščitnih mask, razkuževanje rok in redno čiščenje prostora.

JAGODE NAŠE PASTORALE

4. 5. je škof Glavan na Vidmu (Dobropolje) vodil pogrebno sveto mašo in pogreb pokojnega duhovnika Frančiška Novaka.
14. 5. je v Komendi vodil pogreb Terezije Pibernik, matere duhovnika Jožeta Pibernika.

NAPOVEDNIK

JUNIJ

7. 6. Grozdetov molitveni shod na Zaplazu z molitveno uro za duhovne poklice, pripravi dekanija Črnomelj, maša ob 16.00.
13. 6. Krizmena maša, DIES in vsi jubilanti, obletnica škofovega posvečenja v stolnici ob 10.00 s somaševanjem duhovnikov.
21. – 28. 6. Teden molitve za duhovne poklice.
29. 6. Mašniško in diakonsko posvečenje s somaševanjem duhovnikov, še posebno jubilantov pri škofovi maši ob 16.00 uri v novomeški stolnici.

JULIJ

4. 7. Peš romanje na Zaplaz bo v soboto ob 2. uri zjutraj izpred stolnice na Kapiteljski 1, v Novem mestu.
5. 7. Grozdetov molitveni shod na Zaplazu z molitveno uro za duhovne poklice, pripravi dekanija Kočevje, maša ob 16.00.

AVGUST

2. 8. Grozdetov molitveni shod na Zaplazu, molitveno uro za duhovne poklice ob 15.30 pripravi dekanija Leskovec, sveta maša ob 16.00.
14. 8. Ob 20.00 procesija s Čateža in nato sv. maša na Zaplazu. Somaševanje vodi generalni vikar.
15. 8. Praznik vnebovzeta Device Marije in obnovitev izročitve Mariji, maša g. škofa Glavana na Zaplazu ob 10.00 s somaševanjem duhovnikov.
26. 8. Duhovna obnova in družabno srečanje duhovnikov.
29. 8. Romanje bolnikov in invalidov novomeške škofije na Zaplaz.

SEPTEMBER

2. 9. Pastoralni tečaj v Baragovem zavodu ob 9.00 združen z dekanijsko konferenco.
8. 9. Na praznik Marijinega rojstva – mali šmaren bo maša na Zaplazu ob 10.00.
12. 9. Škofijski molitveni dan za nove duhovne poklice na Zaplazu.

KAZALO

NIČ VEČ TAKO, KOT JE BILO	1
DVAJSETLETNICA ŠKOFOVSKE SLUŽBE ŠKOFA GLAVANA	2
MAŠNIŠKO IN DIAKONSKO POSVEČENJE V STOLNICI	4
BLAŽ FRANKO – NOVOMAŠNIK	5
POGLED NA DIAKONSKO SLUŽBO	7
ODLIČJE SV. JOŽEFA PREJME DRUŽINA KOPRIVC Z MIRNE	9
DESETA OBLETNICA BEATIFIKACIJE BLAŽENEGA ALOJZIJA GROZDETA	10
GREGOR IN ANDREJA, HVALA!	12
KAKO DOŽIVLJAM KORONAČAS V DUHOVNIŠTVU	14
SAMOGOVORI IZ KARANTANIJE	15
LJUBEZEN JE IZNAJDLJIVA	17
KORONA – PREIZKUŠNJA IN OMEJENOST ALI ČAS MILOSTI IN BOŽJE BLIŽINE?	19
»DAJ MI DUŠE, DRUGO VZEMI« (DON BOSKO)	20
MOLITVENA SREČANJA KAPITELJSKIH DRUŽIN MED EPIDEMIJO	21
NIKODEMOVI VEČERI	22
»KAM ME KLIČ'Š?«	24
DIGITALNI VZGOJNI IZZIVI V KATEHEZI	25
KRIZMENA MAŠA, DIES – JUBILANTI IN OBLETNICA ŠKOFOVEGA POSVEČENJA	26
TEDEN MOLITVE ZA DUHOVNE POKLICE	27
PASTORALNI TEČAJ 2020	27
LJUBLJANSKI NADŠKOF METROPOLIT ALOJZ URAN	28
ANTON BOBIČ	30
FRANČIŠEK NOVAK	31
IZBOR DEJAVNOSTI G. ŠKOFA ANDREJA GLAVANA	33
NAPOVEDNIK	35

Jagode naše pastorage, Glasilo Škofije Novo mesto

Izdaja: Pastoralna služba; Odgovarja: prelat Božidar Metelko; Urednik: Igor Luzar; Tehnični urednik: Janko Pirc;
 Naslovnica: spredaj – stolnica v Novem mestu; zadaj – Grozdetova beatifikacija I. 2010.
 Jezikovni pregled: Marija Bratina; Grafična priprava in tisk: ART 32 d.o.o., ŠPES grafični studio, Novo mesto

JAGODE NAŠE PASTORALE



*Beatifikacija
blaženega Alojzija Grozdeta
Celje, 13. junij 2010*

JAGODE NAŠE PASTORALE

številka

2

ISSN 2232-2701

